

WIJ HEBBEN DE DENNEN NODIG

Stichting ter behoud van
het Schoorlse- en Noord-
Kennemerduingebied

Jan Engelbregt

1995:

Staatsnatuurmonument

- van algemeen belang
- natuurschoon
- wetenschappelijke waarde

in stand houden

MINISTERIE VAN LANDBOUW,
NATUURBEHEER EN VISSERIJ

4 april 1995

No. N. 952289

Directie Natuurbeheer

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

Overwegende, dat het gebied "Schoorlse duinen" van algemeen belang is uit een oogpunt van natuurschoon en om zijn natuurwetenschappelijke betekenis, enmitsdien een natuurmonument is in de zin van artikel 1, onder b, van de Natuurbeschermingswet;

Gehoord de (voormalige) Natuurbeschermingsraad, Burgemeester en Wethouders van de gemeente Schoorl en Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland;

Handelende in overeenstemming met de Minister van Verkeer en Waterstaat;

Gelet op artikel 21, eerste en tweede lid, van de Natuurbeschermingswet;

BESLUIT:

Artikel 1

Het op de bij deze beschikking behorende kaart SN 113 aangegeven gebied "Schoorlse duinen", dat eigendom is van de Staat, wordt aangewezen als staatsnatuurmonument.

Artikel 2

De bij deze beschikking behorende toelichting maakt deel uit van deze beschikking.

's-Gravenhage, 4 april 1995

DE MINISTER

2009:

Natura2000 gebied

‘speciale beschermings zone’

in stand houden

Natura 2000-gebied Schoorise Duinen

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Gelet op artikel 3, eerste lid, en artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);

Gelet op de Beschikking van de Commissie 2008/23/EG van 12 november 2007 op grond van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad, van een eerste bijgewerkte lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (PbEG L 12);

Gelet op artikel 10a van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206) wordt aangewezen: het op de bij dit besluit behorende kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam: **Schoorise Duinen**.
2. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen opgenomen in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG; prioritair habitattypen zijn met een sterretje (*) aangeduid:
  - H2110 Embryonale wandelende duinen
  - H2120 Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* ("witte duinen")
  - H2130 *Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ("grtje duinen")
  - H2140 *Vastgelegde ontkalkte duinen met *Empetrum nigrum*
  - H2150 *Atlantische vastgelegde ontkalkte duinen (*Calluna-Unionetia*)
  - H2160 Duinen met *Hippophaë rhamnoides*
  - H2170 Duinen met *Salix repens* ssp. *argentea* (*Salix arenaria*)
  - H2180 Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied
  - H2190 Vochtige duinvallijen
  - H3260 Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het *Ranunculus fluitans* en het *Callitriche-Batrachion*

Artikel 2

1. Dit besluit maakt een toelichting inclusief bijlagen en een beschermingsplan vast. De beschermingszone vormt het Natura 2000-gebied. Het doel van de instandhoudingsdoelstelling in de zin van de Natuurbeschermingswet 1998 is opgenomen in de

centrale opdracht in beide aanwijzingen in stand houden

MINISTERIE VAN LANDBOUW,
NATUURBEHEER EN VISSERIJ

4 april 1995

No. N. 952289

Directie Natuurbeheer

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

Overwegende, dat het gebied "Schoorlse duinen" van algemeen belang is uit een oogpunt van natuurschoon en om zijn natuurwetenschappelijke betekenis, enmitsdien een natuurmonument is in de zin van artikel 1, onder b, van de Natuurbeschermingswet;

Gehoord de (voormalige) Natuurbeschermingsraad, Burgemeester en Wethouders van de gemeente Schoorl en Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland;

Handelende in overeenstemming met de Minister van Verkeer en Waterstaat;

Gelet op artikel 21, eerste en tweede lid, van de Natuurbeschermingswet;

BESLUIT:

Artikel 1

Het op de bij deze beschikking behorende kaart SN 113 aangegeven gebied "Schoorlse duinen", dat eigendom is van de Staat, wordt aangewezen als staatsnatuurmonument.

Artikel 2

De bij deze beschikking behorende toelichting maakt deel uit van deze beschikking.

's-Gravenhage, 4 april 1995

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER
EN VISSERIJ

J. W. van Aartsen

Programmastructuur Natura 2000
PBM/2000-008

1

Natura 2000-gebied Schoorlse Duinen

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Gelet op artikel 3, eerste lid, en artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);

Gelet op de Beschikking van de Commissie 2008/23/EG van 12 november 2007 op grond van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad, van een eerste bijgewerkte lijst van gebieden van communair belang voor de Atlantische biogeografische regio (PbEG L 12);

Gelet op artikel 10a van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1

- Als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206) wordt aangewezen: het op de bij dit besluit behorende kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam: **Schoorlse Duinen**.
- De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen opgenomen in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG; prioritaire habitattypen zijn met een sterretje (*) aangeduid:
  - H2110 Embryonale wandelende duinen
  - H2120 Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* ("witte duinen")
  - H2130 *Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ("grijze duinen")
  - H2140 *Vastgelegde ontcalcite duinen met *Empetrum nigrum*
  - H2150 *Atlantische vastgelegde ontcalcite duinen (*Calluno-Ulicetee*)
  - H2160 Duinen met *Hippophaë rhamnoides*
  - H2170 Duinen met *Salix repens* spp. *argentes* (*Salix arenariae*)
  - H2180 Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied
  - H2190 Vochtige duinvalleien
  - H3260 Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het *Ranunculo-Fritularie* en het *Callitriche-Batrachion*

Artikel 2

- Dit besluit gaat vergezeld van een Nota van toelichting inclusief bijlagen en een kaart die integraal deel uitmaken van dit besluit.
- De in artikel 1 genoemde speciale beschermingszone vormt het Natura 2000-gebied Schoorlse Duinen, waarvan de instandhoudingsdoelstelling in de zin van artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is opgenomen in de Nota van toelichting.

**2009 en 2011,
grote duinbranden,
veel natuurschade**

herstel is nodig

omwonenden hebben samen met SBB een plan opgesteld voor herplanten van 30.000 bomen

- uit particuliere middelen
- door vrijwilligers

plots kiest Staatsbosbeheer voor een andere aanpak

SBB laat een plan maken door Ten Haaf en Bakker

Inrichtingsplan Schoorlse duinen

herstel van heide en vochtige duinvalleien naar
aanleiding van de branden in 2009, 2010 en 2011

het plan is

- natte valleien - grondwater omhoog
  - dennen kappen
  - afgraven
- grijze duinen, regelmatig ondergestoven
- blonde duinen, zandverstuivingen

goed voor de biodiversiteit

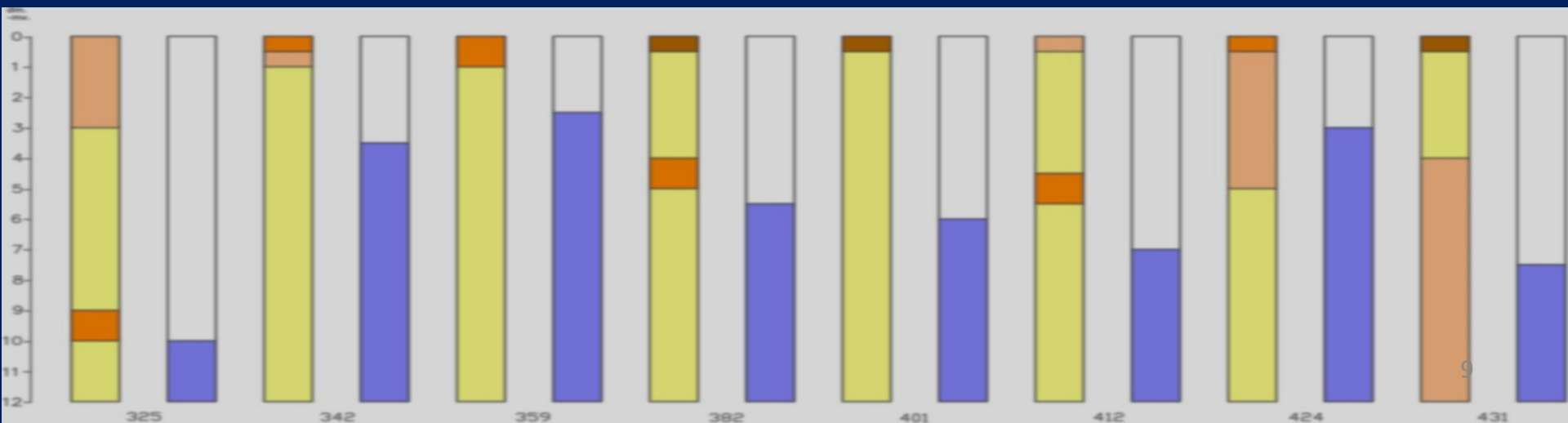
maar die was toch juist zo waardevol?

Ten Haaf en Bakker over het grondwaterpeil

waterstanden kunnen 1 tot 2 meter afwijken

voorspellingen van waterstanden kunnen decimeters afwijken

volgens GS is geen vergunning
nodig vanuit wet Natuurbescherming

maar wel als ...

dat op grond van andere wet-
en regelgeving nodig is.

wie checkt dat?

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 8007 2001 DA HAARLEM
Staatsbeheer Noord-Holland
Me. Ir. R. Tienkamp
Postbus 58174
1040 HD Amsterdam

Geefsturende Staten
Uw contactpersoon
Ing. C.F.P. Vrijlk
TCGVG
Doorkiesnummer (023) 514 1857
vrijlk@noord-holland.nl

Betreeft: Natuurbeschermingswet 1998, natuurproject Schoorlse duinen.

Verzenddatum
- 4 APR. 2015

Kenmerk
783135/786743

Uw kenmerk

Geachte mevrouw Tienkamp,

Op 11 maart 2016 heeft Staatsbeheer ons verzocht om te beoordelen of er voor het afplaggen in de Schoorlse duinen een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nb-wet) noodzakelijk is. Op basis van de o.a. verkregen 'Natuurtoets Plaggen duinen Schoorl', het ontwerpbeheerplan Schoorlse Duinen en onze overwegingen stellen wij dat er geen Nb-wet vergunning of Verklaring van geen bedenkingen noodzakelijk is.

Project
Het doel van het plagproject is het herstellen van de schade die in de Schoorlse duinen is ontstaan door de reeks van branden in de periode 2009 tot 2011. Het plagproject wordt op circa 16 locaties uitgevoerd en beslaat in totaal 12,7 hectare waarbij de toplaag tot een diepte variërend van 10-80 centimeter wordt afgeplagd. Bij het afplaggen komt ongeveer 40.000m³ aan plaggen vrij welke tijdelijk in depot wordt gezet (2 maanden) waarna alle plaggen afgevoerd worden uit de Schoorlse duinen. Het plaggen zal met een kraan gebeuren en de afvoer gaat met een trekker en dumper. De ligging van de plaggerolies en de deposits zijn beschreven in het 'Inrichtingsplan Schoorlse Duinen' (ons kenmerk 783147). Het werk wordt uitgevoerd in de periode september tot maart.

Natura 2000
De 'Schoorlse Duinen' is een Habitatrichtlijngebied. Daarom is getoetst aan effecten op beschermde habitattypen. Het gebied waar de maatregelen worden genomen is helemaal verbrand en betreft geen kwalificerend habitattypen. Zonder de maatregelen onttekelt zich een sterk vergraate en soortenarme vegetatie. Om een goede uitgangssituatie te creëren en het herstel van de heide en grzeje duinen te versnellen zijn er plagmaatregelen noodzakelijk. De afplagwerkzaamheden zijn conform de instandhoudingsdoelstelling van het Natura 2000-gebied 'Schoorlse duinen'. Het oppervlak en de

Postbus 2007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030
Hoofplein 33
Haarlem 12012 EN
www.noord-holland.nl

10

nog een plan

Natura 2000 beheerplan

nu nog ontwerp, u vergadert daar over op 27-2

**Natura 2000-ontwerpbeheerplan
Schoorlse Duinen (86)**

Datum Maart 2016
Status Ontwerpbeheerplan

Natura 2000 beheerplan

omgeving verwacht:
herstel na de branden

werkelijkheid:
niet herbeplanten,
extra kappen en afgraven van 100 ha,
afplaggen en uitgraven van heidevelden

afstemming met de omgeving (?)

- klankbordgroep merendeels opstellers van het plan zelf
- bevolking werd niet wakker
stille info-avond
maar 4 zienswijzen
- gemeenteraad niet geïnformeerd

Natura 2000 beheerplan

Document PAS-gebiedsanalyse voor Schoorlse Duinen (86)

Auteur: H.E.Wondergem Senior Medewerker Terreinbeheer Staatsbosbeheer regio West

Bijgewerkt door: Sies Krap, Jan Meijer, Gabriël Vriens en Bob van den Brink, Dienst Landelijk Gebied, regio noord

Versie: 20 november 2015

De volgende habitattypen worden in dit document behandeld:

Deze PAS-analyse betreft H2130A (kalkrijke grijze duinen), H2130B (kalkarme grijze duinen), H2140A (Duinheiden met kraaihei (vochtig), H2140B (Duinheiden met kraaihei (droog), H2150 (duinheiden met struikhei), H2180A (Duinbossen droog), H 2180C (duinbossen binnenduinrand), H2190A (duinvalleien met open water) en H2190C Vochtige duinvalleien (ontkalkt). Dit zijn de habitattypen waarvoor binnen de Schoorlse Duinen plaatselijk een overschrijding van de kritische deponiewaarde (KDW) wordt geconstateerd, op basis van de habitattypenkaart en het rekenprogramma AERIUS Monitor 15.

Voor alle overige habitattypen binnen de Schoorlse Duinen, is geen overschrijding van de KDW geconstateerd. Dit geldt voor alle beschouwde momenten (huidige situatie, 1^e beheerplanperiode en 2^e en 3^e beheerplanperiode). Deze habitattypen hebben geen knelpunt ten aanzien van stikstofdepositie. Voor deze habitattypen zijn dan ook geen herstelmaatregelen in het kader van de PAS genomen. Deze habitattypen worden hier verder niet behandeld. Het betreft de habitattypen H2110 (embryonale duinen), H2120 (witte duinen), H2160 (duindoornstruwelen), H2170 (kruipwilgstruwelen), H2180B (duinbossen vochtig) en H3260 (beken en rivieren met waterplanten).

Er zijn voor het Natura 2000-gebied geen planten- of diersoorten aangewezen in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn.

Categorie-indeling

Op de Schoorlse duinen is de categorie 1b van toepassing.

in dit plan is het PAS verwerkt, gevolg:

- begroeiing moet plaats maken voor N₂
- habitats vernietigd

mag dat?

Herstelplan

DAS

Inrichtingsplan en Beheerplan

vervlochten
plannen

ONZE BEZWAREN

wij missen

- **zicht op beoogde eindsituatie**
- **betekenis daarvan voor**
  - **biodiversiteit**
  - **leefbaarheid**
  - **recreatieve waarde**
  - **toerisme**
  - **ondernemers**

wij zijn tegen plannen

met veel ...

- onzekerheden
- nader te onderzoeken
- nog uit te werken
- vraagtekens bij lange termijn effecten

ook volgens de 2nd opinion van OB+N

Beheeradvies Schoorlse Duinen

O+BN Deskundigenteam Duin- en Kustlandschap

Dr. A.M.M. van Haperen
Dr. A.M. Kooijman
Drs. M. Nijssen
Ir. W. van Steenis
Drs. Q.L. Slings
J.A. van Roon, MSc.

Bosschap, bedrijfschap voor bos en natuur januari 2013

de natuur laat zich niet plannen zie bijvoorbeeld de Kerf

De Kerf —●—

Een bijzonder stukje 'nieuwe' natuur, waar de zee, de wind en het stuivende zand vrij spel hebben. Zeewater kan door de opening in de duinenrij komen.

onderdelen van de plannen zijn

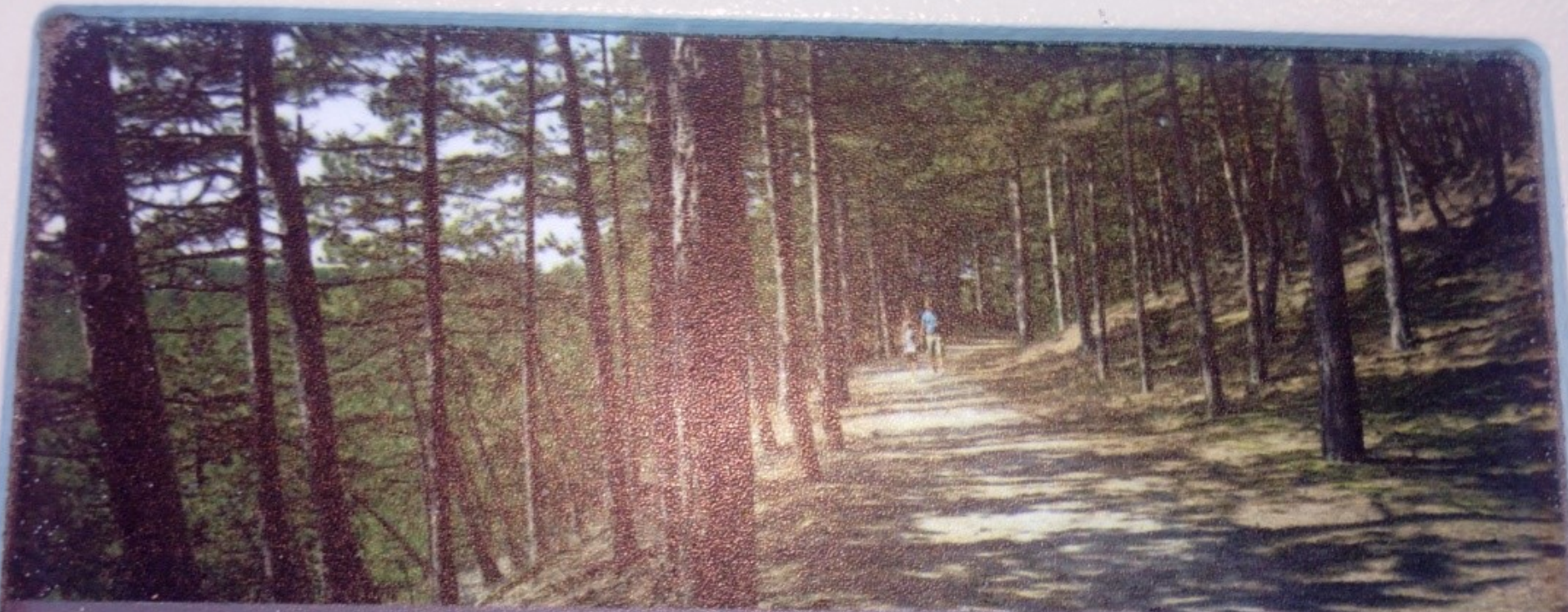
- **experimenteel**
- **grootschalig**
- **onomkeerbaar**
- **zichzelf versterkend**

dat maakt uitvoering riskant

daar hoort een risico analyse bij

wij zien de plannen als

- **moedwillige verstoring**
- **creëren van grote zandvlaktes en verstuivingen**
- **weghalen van de dennenbossen omdat het dennen zijn**

Het dennenbos —●—

De dennenbossen horen bij de Schoorlse Duinen. De zon schijnt door de bomen, op de groene dennen met hun bruine stammen. Een prachtig kleurenpallet.

de plannen zijn niet met de omgeving afgestemd

- voor het Inrichtingsplan werd dat niet nodig gevonden
- voor het Beheerplan is het niet goed uitgevoerd

A landscape photograph showing a view through pine trees. In the foreground, several pine trees are visible, some in sharp focus and others blurred. The middle ground shows a field of low-lying vegetation, possibly a meadow or a field of small shrubs, with patches of light-colored soil or sand. In the background, a range of hills or mountains is visible under a bright, overcast sky. A dark blue rectangular box is superimposed over the center of the image, containing the text "DE SITUATIE NU" in yellow, bold, uppercase letters.

DE SITUATIE NU

de duinen nu

**er is een grote variëteit
in flora en fauna met
veel zeldzame en
beschermde soorten**

ONZE VISIE

- **natuur staat niet stil**
- **onderhoud is nodig**
  - **vliegdennen, zaailingen van berk en prunus**
  - **afplaggen stukjes heide**
  - **dunnen van bos**

maar:

voorkeur voor oude bomen (CO₂)

kappen => herplantplicht

wij willen

fiets- en wandelpaden toegankelijk houden

heidevelden behouden

dennenbossen behouden

bescherming tegen zand en stof

**wij zijn niet tegen kleinschalige
experimenten**

A scenic view of a rocky landscape with pine trees. The foreground is dominated by several pine trees, some in sharp focus and others blurred. The middle ground shows a rocky, light-colored terrain with patches of green grass and small shrubs. In the background, there are rolling hills under a bright sky. A dark blue rectangular box is overlaid in the center of the image, containing the word "KORTOM" in bold, yellow, uppercase letters.

KORTOM

**wat wij willen is
een afgewogen plan
met een gedegen
risico analyse**

wat wij willen is

**samenspraak
met de omgeving**